

Nostetaan työllisyysastetta parantamalla yritysten työllistämiskykyä

Yhteiskuntamme kivijalka on korkeassa työllisyydessä. Työllisyysasteen nostaminen on keskeinen keino hyvinvointivaltion rahoittamiseen, talouden tasapainottamiseen ja julkisen velan maksamiseen. Lainsäädännöllä tulee luoda puitteet, joissa yritysten kannustimet ja rohkeus työllistää ovat mahdollisimman suuret.

1. Luodaan tie aidosti yritystasoisien työehtosopimuksen tekemiseen

Yritysten työllistämiskyky edellyttää yritys kohtaisten tarpeiden huomioimista. Tämä voidaan varmistaa valtakunnallisen työehtosopimuksen sijasta noudatettavalla yritys kohtaisella työehtosopimuksella. Yritys kohtaisien työehtosopimusten sääntely vaatii kuitenkin päivitystä. Lainsäädännön tulee mahdollistaa yritystasoisien työehtosopimuksen tekeminen työpaikan henkilöstön kanssa, laajentaa sopimismahdollisuudet yhdenvertaisiksi valtakunnallisiin työehtosopimuksiin verraten ja mahdollistaa näin sovitun työehtosopimuksen soveltaminen valtakunnallisen työehtosopimuksen sijasta.

2. Mahdollistetaan paikallinen sopiminen yhdenvertaisesti kaikilla työpaikoilla

Lainsäädännössä on noin 50 paikallisen sopimisen kieltoa, jotka estävät paikallisen sopimisen yleissitovaa työehtosopimusta noudattavissa yrityksissä. Työnantajaliittoon kuulumattomassa yrityksessä ei saada sopia esimerkiksi yötyön tekemisestä, sunnuntaikorvauksen suuruudesta tai ylityön korvaamisesta vapaa-aikana, vaikka työehtosopimus tämän mahdollistaisi. Yritykset toimivat arvoketjuissa ja rajoitukset heikentävät koko toimitusketjun kilpailukykyä. Paikallisen sopimisen kiellot tulee poistaa.

3. Rohkaistaan yrityksiä työllistämään Tanskan-mallilla

Työllistämisen merkittävä riski on, että henkilö osoittautuu soveltumattomaksi työhönsä. Suomessa irtisanomiskynnys on korkea ja määräaikaisten työsopimusten tekeminen rajoitettua. Tämä heikentää yritysten rohkeutta työllistää. Korkean työllisyysasteen Tanskassa työsuhteen päättäminen ensimmäisen 9–12 kuukauden aikana ei vaadi erityistä syytä eikä ensimmäiseltä määräaikaiselta työsopimukselta vaadita perusteltua syytä. Työllistämiskykyä Suomessa on parannettava Tanskan-malliin siirtymällä.

4. Varmistetaan yritysten työllistämiskyky kriisien yli

Viime vuosien tapahtumat ovat osoittaneet yhteiskunnan kriisiherkkyyden. Laissa on oltava nopeat reagointikeinot, jotta yritysten selviytyminen kriisien yli varmistetaan. Reagointikykyä tulee parantaa lyhentämällä yhteistoimintalain vähimmäisneuvotteluajoja ja työsopimuslain lomautusilmoitusaikaa sekä mahdollistamalla vuosilomien hyödyntäminen lomautusten ja irtisanomisten sijasta myös muulloin kuin vuosilomalain tarkoittamana lomakautena.

5. Nostetaan yhteistoimintalain soveltamisraja ja kohtuullistetaan hyvitysseuraamusta

Yhteistoimintalaki koskee yrityksiä, jotka työllistävät säännöllisesti vähintään 20 työntekijää. Laki tuo pienille yrityksille raskaat byrokraattiset velvoitteet, joita on noudatettava 35 000 euron työntekijäkohtaisen hyvitysseuraamuksen uhalla. Yhteistoimintalain soveltamisen alaraja tulee nostaa 50 työntekijään ja kohtuullistaa hyvitysseuraamusta.

Lisätiedot:

Johanna Laine, johtaja, johanna.laine@teknologiateollisuus.fi, p. 044 590 7209

Jaakko Aromaa, työmarkkina-asiantuntija, jaakko.aromaa@teknologiateollisuus.fi, p. 044 971 9799